

Edsavleggelse og trontale

Taler
Olav 5

Dato
20 januar 1958

Sted
Stortinget

- 1 Presidenten (Oscar Torp): Stortinget var ikke samlet da Hans Majestet Kongen tiltrådte Regjeringen som Kong Olav V den 21. september 1957.

- 5 Hans Majestet Kongen vil derfor overfor Stortinget, overensstemmende med Grunnlovens § 9, høytidelig gjenta den ed han skriftlig har nedlagt i Statsrådet.

Hans Majestet Kong Olav V uttalte derpå:

- 10 Hr. president! Folkets representanter!

«Jeg lover og sværger, at ville regjere Kongeriket Norge i Overensstemmelse med dets Konstitution og Love; saasandt hjelpe mig Gud den Almægtige og Alvidende!»

- 15 Ved dette første møte med det norske folks valgte representanter vil jeg gjengi endel av de ord som min far, Kong Haakon VII, uttalte ved mottagelsen av den norske stortingsdeputasjon i København den 20. november 1905:

- 20 «Mit Liv vil jeg hellige Norges Vel, og det er min Hustrues og mit inderlige Ønske, at det Folk der har valgt os, ved enigt Samarbeide med os vil stræbe frem mod dette store Maal, og med fuld Fortrøstning kan jeg da som mit Valgsprog tage: «Alt for Norge».

- 25 Jeg vil, med Guds hjelp, alltid søke å gjøre disse min fars ord til mine egne, og det er i denne ånd også jeg for mitt høye kall som Norges konge har tatt som valgsprog «Alt for Norge».

Presidenten: Deres Majestet!

Siden Stortinget sist var samlet, har vår Konge, Haakon VII, gått bort.

Få konger har vel vært så avholdt av sitt folk som Haakon VII. I hans nesten 52
årige regjeringstid gikk vårt land gjennom en rivende utvikling på det
35 økonomiske, kulturelle og sosiale område. - Lojalitet mot landets forfatning og
mot de beslutninger som ble truffet av folkets representanter var i dypeste
samsvar med Kong Haakons karakter. Samtidig ydet han - og ganske særlig
under krigsårene - en selvstendig og meget betydelig innsats for Norges frihet og
selvstendighet. I over et halvt århundre har han vært ett med sitt folk. Under
40 krigen var han i hver nordmanns hjerte. Med ham skulle folket kjempe og seire.

Ved Kong Haakons bortgang sto vårt folk samlet i oppriktig sorg. Hans minne
vil alltid leve og lyse i Norges historie. Vi lyser fred over Kong Haakon den VII's
minne!

45

Presidenten avbrøt her sin tale og fortsatte etter ett minutt dyp stillhet i
forsamlingen:

Første gang Kong Olav V, som Kronprins etter nådd myndighetsalder, var til
50 stede i Stortinget, ble han hilst av stortingspresidenten med følgende ord:

«For første gang. . . står Norges Kronprins i dag i nasjonalforsamlingens sal og
møtes med folkets representanter med alle de varme ønsker og all den
forhåpning som knytter seg til landets fremtid.»

55

I dag står Deres Majestet i Stortinget for første gang som Kong Olav V, og hele
folkets varme ønsker strømmer mot Dem.

Det norske folk kjenner Deres Majestet. Deres Majestet har vokset opp som en
60 av våre egne og har delt med oss gleden ved naturen og idrettslivet. Vi har fulgt
Deres Majestet fra barneårene, gjennom ungdommen fram til i dag, da Deres
Majestet møter i nasjonalforsamlingen som Norges Konge. - Deres Majestet har
delt kår med folket i gode som i onde dager, og under krigen var Deres Majestet
- sammen med Kong Haakon - vårt samlingsmerke. I den tiden lærte det norske
65 folk å beundre Deres Majestets handlekraft og ro og ubøyelige mot.

På 21-årsdagen sa Kong Haakon til Deres Majestet: «Legg all din energi i alt hva
du foretar deg. Da blir du i stand til å by Norge alt, når den dag kommer, da du

70 skal overta sjefsplassen på statsskipet Norge.»

Deres Majestet har levet etter disse kloke kongeordene.

75 Deres Majestet har fra ung alder tatt del i den statsmannsgjerning som er utøvet av Kong Haakon. Ved Kongens side i statsråd - i nesten en mannsalder - har Deres Majestet fått kunnskap og erfaring i konstitusjonelle og politiske spørsmål som vel få i dette land.

80 Det norske folk vet at Deres Majestet er vel forberedt til Kongens ansvarsfulle gjerning, og Stortinget som folkets representanter ønsker hell og lykke for Deres Majestet i den fremtidige gjerning.

Hans Majestet Kongen leste derpå opp følgende trontale:

85 Herr President, Folkets representanter!

Under Hans Majestet Kong Haakon VII's sykdom har jeg som regent åpnet de to siste Storting. Etter hans bortgang hilser jeg nå som Norges Konge det 102. Storting velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

95 Norge vil fortsatt arbeide for å opprettholde freden og minske spenningen i verden. Overalt hvor det er mulig vil Norge bidra til å få i gang reelle forhandlinger om tvistespørsmålene, om kontrollert nedrustning og om tiltak for å stanse produksjon og prøving av kjernefysiske våpen.

Norge vil ta på seg sin del av de forpliktelser som må kreves for å gjøre De forente nasjoner til et effektivt vern om folkenes fred, frihet og selvbestemmelsesrett.

100

Regjeringen vil arbeide for å styrke og utvide det politiske, økonomiske og forsvarsmessige samarbeid i Atlanterhavspaktens organisasjon. Det vil bli lagt vekt på å tilpasse det norske forsvaret til de krav som den militærtekniske utviklingen stiller oss overfor.

105

Norge vil delta i mellomfolkelig samarbeid om tiltak som kan sikre økonomisk vekst og økt internasjonal handel.

110 Resultatet av drøftingene om et utvidet nordisk økonomisk samarbeid og om opprettelse av et vesteuropeisk frihandelsområde vil bli lagt fram for Stortinget.

Det er fortsatt den viktigste innenrikspolitiske oppgave å opprettholde og trygge arbeidsfred og full sysselsetting.

115

Regjeringen vil legge fram for Stortinget lovforslag om forkortelse av arbeidstiden til 45 timer i uken.

Det vil bli lagt fram forslag om en felles lov for folkeskolen på landet og i byene.

120

Det foreslås at kommunene gis adgang til å innføre ni-årig skole.

Byggevirksomheten i skolesektoren vil bli utvidet med sikte på å skaffe plass til de store årskullene i de videregående skoler. Forsøksvirksomheten i skolen vil bli utvidet.

125

Tallet på nye klasser på lærerskolene vil bli foreslått økt slik at elevtallet kan økes med over 40 prosent.

Arbeidet med å bygge ut våre universiteter, høyskoler og tekniske skoler vil bli påskyndet.

130

Tempoet i utbyggingen av veinettet vil bli økt også i kommende termin.

Regjeringen vil foreslå en sterk utbygging av telegrafverkets anlegg, spesielt abonnenttelefonen.

135

Det vil bli lagt vekt på å samordne de forskjellige kommunikasjonsmidler. Rasjonaliseringen av jernbanene, av kysttrafikken og av rutebiltrafikken vil bli påskyndet.

140

Boligbyggingen skal fortsatt ha høy prioritet. Rasjonaliseringen av byggevirksomhet vil bli ført videre. Det vil bli fremmet forslag for Stortinget til lov om borettslag og boligbyggelag.

145

Regjeringen vil fortsatt føre en pengefinanspolitikk som tar sikte på å hindre at etterspørselen etter varer og tjenester stiger så sterkt at det fører til et økt press på

prisnivået og til et større underskudd i utenriksøkonomien enn det som kan finansieres på forsvarlig måte.

150

Nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet er satt opp i samsvar med synspunkter og med sikte på å nå målene i langtidsprogrammet.

155

Regjeringen vil følge konjunkturutviklingen med oppmerksomhet og om nødvendig sette i verk vedtak som kan motvirke stagnasjon i arbeidslivet.

Regjeringen vil legge vekt på at vår konkurranseevne overfor utlandet blir opprettholdt.

160

Kontrollen med private avtaler om konkurranseregulering vil bli ført videre med sikte på inngrep mot private minsteprisordninger. De nåværende retningslinjer for prisreguleringen vil i det vesentligste bli opprettholdt.

165

Utbyggingen av kraftverkene vil bli fortsatt i høyt tempo. Loven om vassdragsreguleringer vil bli foreslått revidert. Det vil bli forhandlet med våre naboland om en felles utnytting av grensevassdrag.

170

Byggevirksomheten i industrien vil bli økt. Spørsmålet om bygging av et grovplateverk i Mo i Rana, planene om økt aluminiumsproduksjon i Årdal og om et ferrosilisiumsverk i Troms vil bli lagt fram for Stortinget. Det vil bli arbeidet med å legge grunnlaget til rette for en hensiktsmessig spredning av industri i distriktene og på å dekke næringslivets økende behov for kvalifisert arbeidskraft, særlig innen de tekniske yrker.

175

Arbeidet med utbygging og rasjonalisering av jordbruket vil fortsette. Skogreisningen vil bli ført videre. De vil bli lagt fram for Stortinget forslag til lov om ferskvannsfiskeriene.

180

Arbeidet med å rasjonalisere omsetning og produksjon av fiskevarer med sikte på å bedre lønnsomheten i fiskerinæringen vil bli fortsatt.

Norge vil søke å få i stand internasjonale avtaler til bevaring av torskebestanden.

Havforskningen vil bli utbygget videre.

185

Arbeidet med å bygge ut sinnssykepleien vil søkes påskyndet. Spørsmålet om en utbygging av hjemmesykepleien på kommunal basis vil bli lagt fram for Stortinget.

190

Regjeringen vil legge fram for Stortinget forslag til forhandlings- og tjenestetvistlov for statens tjenestemenn. Det vil videre bli lagt fram lovforslag om omsorgen for vanføre, om trygd mot yrkesskader, om arbeidsvilkår for arbeidstakere i jordbruket, om trygd mot arbeidsløshet og om livsforsikring.

195

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 102. ordentlige Storting åpnet.

Kilde

200

Stortingstidende 1958, s. 23-25.

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/edsavleggelse-og-trontale>

205

210

215

220